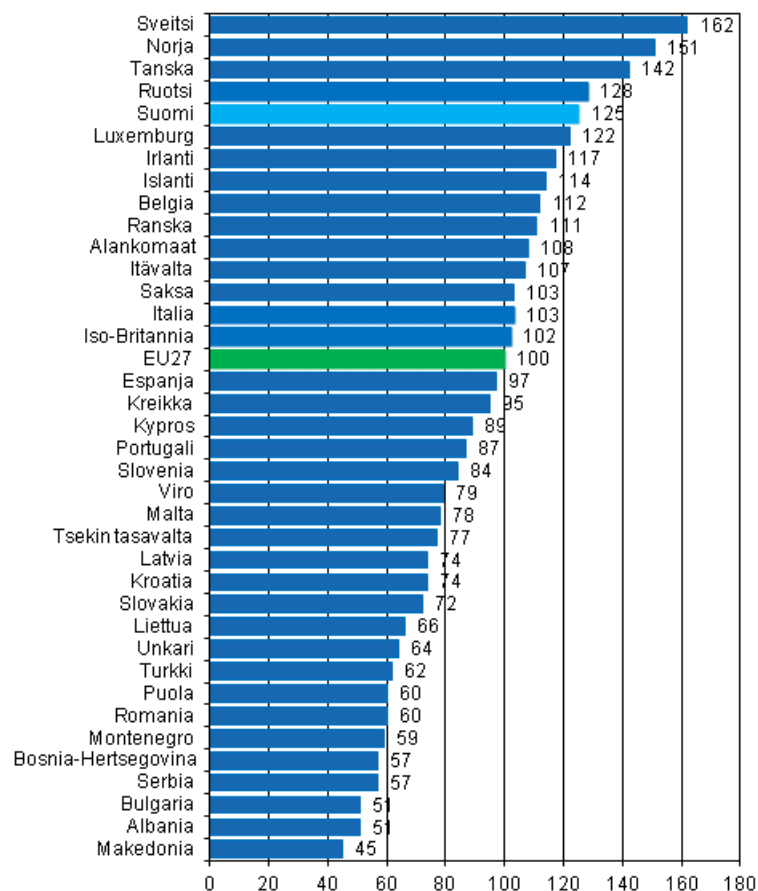

Kansainvälinen hintavertailu 2011

Euroopan kuluttajahinnoissa suuria eroja vuonna 2011

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso vaihteli suuresti Euroopan maiden välillä vuonna 2011. Sveitsin hintataso oli 62 prosenttia yli EU-keskiarvon, kun Makedonian hintataso oli samaan aikaan alle puolet EU-keskiarvosta. EU-jäsenmaista kallein oli Tanska ja edullisin Bulgaria. Euromaista puolestaan kallein oli Suomi, Slovakian ollessa edullisin.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso 2011, EU27=100

Pohjoismaiden kokonaishintatasoa verrattaessa Norjan ja Tanskan hintataso ylittää EU-keskiarvon yli 40 prosenttia. Ruotsi ja Suomi seuraavat perässä kokonaishintatason ollessa yli 20 prosenttia yli EU-keskiarvon. Pohjoismaista edullisin on Islanti, 14 prosenttia EU-keskiarvon yläpuolella.

Alkoholijuomien ja tupakan hintatasoissa erot olivat suuria johtuen erilaisista verotuskäytännöistä. Norjan hintataso oli yli kuusinkertainen Euroopan halvimpaan maahan, Makedoniaan verrattuna. Hintasoerot olivat suuria myös palveluja koskevissa tuoteryhmissä (liikenne-, hotelli- ja ravintolapalvelut) niihin sisältyvien työvoimakustannusten vuoksi. Erityisen yhtenäinen hintataso oli mm. vaatetuksen, viihde-elektroniikan ja kodinkoneiden tuoteryhmissä. Lisätietoja tuoteryhmäkohtaisista hintatasoista Liitetaulukosta 1.

Suomi kuuluu muiden Pohjoismaiden tavoin Euroopan maista kalleimpiin. Alle EU-keskihintatason Suomessa jäivät vuonna 2011 tietoliikennepalveluiden hinnat. Vertailun hinnat on kerätty vuosina 2009–2011 ja Eurostat on päivittänyt ne valuuttakurssien muutoksilla ja inflaatiolla vastaamaan vuoden 2011 keskihintoja. Vuoden 2012 alusta voimaan tulleet verojen ja hintojen korotukset eivät vielä sisälly tuloksiin.

Tiedot perustuvat Eurostatin ECP (European Comparison Programme) -hintavertailuohjelmaan, jossa ovat mukana EU:n 27 jäsenvaltiota, viisi ehdokasmaata (Kroatia, Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki ja Serbia), Länsi-Balkanin maat (Albania ja Bosnia-Herzegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Vertailussa on mukana noin 2400 tuotetta. Suomea koskevan hinta-aineiston tutkimukseen on koonnut Tilastokeskus.

Laajemmin tuloksia esitellään Eurostatin julkaisemassa Statistics in Focus (SIF) Economy and Finance -sarjan julkaisussa numero 26/2012. Julkaisu löytyy Internetistä pdf-tiedostona osoitteesta:

[Eurostatin julkaisu](#)

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2011, EU27=100.....4

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2011, EU27=100¹⁾

Valtio	Tuoteryhmä												
	Yksityisen kulutuksen kokonais-hintataso	Elin-tarvikkeet ja alkoholitomat juomat	Alkoholi-juomat ja tupakka	Vaate-tus	Jalki-neet	Sähkö, kaasu ja muut poltto-aineet	Huone-kalut, matot ja sisustus	Kodin-koneet	Viihde-elektroniikka	Ajo-neuvot	Liikenne-palvelut	Posti ja tieto-liikenne	Ravin-tolat ja hotellit
Sveitsi	162	156	124	138	138	109	103	124	111	115	120	121	157
Norja	151	164	250	134	141	120	112	130	122	162	148	97	184
Tanska	142	136	125	119	113	152	100	119	116	167	124	98	154
Ruotsi	128	120	145	133	127	128	109	128	113	101	134	80	147
Suomi	125	116	133	120	121	107	106	109	105	114	134	81	130
Luxemburg	122	115	87	102	108	100	107	96	104	95	93	90	108
Irlanti	117	118	163	92	77	104	98	92	93	108	120	118	126
Islanti	114	114	155	133	139	63	110	143	148	120	134	82	119
Belgia	112	115	97	113	114	108	99	104	104	101	98	122	113
Ranska	111	108	109	104	98	99	111	106	101	103	108	118	104
Alankomaat	108	95	101	100	108	114	102	91	99	112	108	123	105
Itävalta	107	116	92	103	106	107	105	98	107	104	111	94	106
Saksa	103	110	97	103	105	116	95	92	99	101	113	82	103
Italia	103	106	103	99	112	105	111	108	107	100	82	105	108
Iso-Britannia	102	103	147	97	82	93	112	104	95	93	126	96	105
EU27	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Espanja	97	93	83	88	102	105	95	108	99	99	92	149	94
Kreikka	95	103	92	103	108	77	101	96	108	91	88	128	98
Kypros	89	108	97	94	94	108	102	114	110	96	88	60	100
Portugali	87	90	85	93	84	100	95	93	99	122	74	112	79
Slovenia	84	97	81	93	87	96	89	104	104	91	84	89	79
Viro	79	86	83	101	112	71	86	92	100	90	74	74	74
Malta	78	94	91	85	88	89	99	129	125	116	94	93	77
Tsekin tasavalta	77	80	85	96	100	104	76	97	98	87	66	116	60
Latvia	74	88	85	97	107	75	80	85	95	89	69	81	77
Kroatia	74	92	80	96	91	70	75	96	105	94	74	80	90
Slovakia	72	83	84	100	93	97	79	91	102	84	53	124	72
Liettua	66	76	75	93	103	82	70	92	93	89	58	58	65
Unkari	64	83	63	85	93	83	63	82	101	92	71	109	52
Turkki	62	80	92	65	65	70	59	91	94	104	54	81	71
Puola	60	69	73	89	82	69	60	79	89	85	57	69	76
Romania	60	68	66	93	96	54	64	81	105	88	46	66	50
Montenegro	59	77	56	100	110	54	62	83	99	84	46	74	63
Bosnia-Hertsegovina	57	75	58	92	83	59	54	90	112	85	71	81	60
Serbia	57	72	53	101	103	48	69	95	102	85	52	56	57
Bulgaria	51	67	64	75	74	56	53	87	92	83	46	75	45
Albania	51	70	50	72	71	56	68	98	108	98	42	87	42
Makedonia	45	51	39	75	78	58	56	79	97	90	43	73	41

1) Julkaisussa esitetyt tuoteryhmät eivät kata koko yksityistä kulutusta.

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Kansainvälinen hintavertailu on Eurostatin johdolla vuosittain laadittava EU- ja EFTA-maiden hintatasoa ja hintatasolla korjattavaa bruttokansantuotetta (BKT) koskeva tilasto. Tilastokeskus kerää Suomea koskevat tiedot tähän tutkimukseen, jonka pääasiallisena tavoitteena on tuottaa ns. ostovoimapariteetit (OVP) (engl. purchasing power parities l. PPP). Ostovoimapariteettien avulla pyritään mahdollistamaan reaaliset BKT-volyymivertailut ohjelmaan osallistuvien maiden kesken.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja perustuu kussakin maassa Eurostatin ja OECD:n koordinoimina tehtyihin hintatutkimuksiin. OECD päivittää tuoreimpien hintavertailujen tulokset inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla kuvaamaan ilmoitettua ajankohtaa. Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja löytyy Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukoista. Eurostat julkaisee Statistics in Focus -sarjassa tuoteryhmäkohtaisia hintatasoindeksejä. Nämä löytyvät Kansainvälinen hintavertailu -tilaston liitetaulukosta.

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten hyödykkeiden hintoja eri maissa. Yksityisen kulutuksen osalta hyödykkeiden painorakenne muodostetaan kotitalouksien kulutuksen mukaiseksi. Koska kulutustottumukset eri maissa ovat erilaisia, vertailuun kustakin maasta mukaan otettavat tavarat ja palvelut valitaan kansallisten tilastovirastojen, OECD:n ja Eurostatin yhteistyönä. Yksityistä kulutusta koskeva hinta-aineisto kerätään tuoteryhmittäin kolmen vuoden jakson aikana.

Hintakeruuliikkeiden tiedot, kerättävät hintatiedot sekä yksityiskohtaiset tiedot kerättävistä hyödykkeistä ovat salassa pidettäviä.

1.2 Tilaston keskeiset käsitteet, käytetyt luokitukset, tutkimuskohde, tietojen kerääjä ja tiedonantajat

Tilastot perustuvat Eurostatin European Comparison Programme -hintavertailuohjelmaan (ECP), jossa ovat mukana EU:n 27 jäsenvaltiota, viisi ehdokasmaata (Kroatia, Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki ja Serbia), Länsi-Balkanin maat (Albania ja Bosnia-Herzegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Kussakin maassa paikalliset tilastovirastot vastaavat omasta kansallisesta tiedonkeruusta.

Ostovoimapariteettiohjelmassa käytettävät luokitukset perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitöjärjestelmään (EKT 95).

Yksityisessä kulutuksessa sovelletaan yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaista luokitusta (COICOP). Yksityinen kulutus on jaettu seuraavasti:

- 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat
- 02 Alkoholijuomat ja tupakka
- 03 Vaatetus ja jalkineet
- 04 Asuminen, vesi, sähkö ja muut
- 05 Kalusteet, kotitalouskoneet ja yleinen kodinhoito
- 06 Terveys
- 07 Liikenne
- 08 Viestintä
- 09 Kulttuuri ja vapaa-aika
- 10 Koulutus
- 11 Ravintolat ja hotellit
- 12 Muut tavarat ja palvelut

1.3 Lainsäädännöllinen perusta ja suositukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisten sääntöjen antamisesta ostovoimapariteetteja koskevan perusaineiston hankkimisesta, laskennasta ja levittämisestä (PPP) annettiin 11.12.2007.

Ostovoimapariteettiohjelmaan lainsäädännöllisesti liittyvät myös EU-asetukset koskien Rakenne- ja Koheesiorahastoja. Myös asetus Euroopan yhteisöjen virkamiesten palkkojen korjauskertoimista edellyttää ostovoimapariteettien laskemista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tuotettavalla perusaineistolla kuten hinnoilla ja bruttokansantuotteen menoerittelyillä tarkoitetaan ostovoimapariteettien laskemiseksi ja laadun varmistamiseksi tarvittavia tietoja. Ostovoimapariteetit lasketaan tavaroiden ja palvelujen kansallisten keskihintojen perusteella. Keräämällä tuotekohtaisia hintoja ja aggregoimalla ne saadaan hintasuhteet (pariteetit) perusnimiketasolle (basic heading).

Käytännössä ensiksi tehdään maapareittaisia vertailuja. Maapareittaisista vertailuista lasketaan Fisherin indeksit. Jotta pariteetit saadaan lasketuiksi, käytetään ns. Eltetö-Köves-Szulc -menetelmää (EKS-menetelmä), jolla indeksit saadaan transitiivisiksi.

Eurostat on laatinut OVP-menetelmäoppaan, jossa esitetään ostovoimapariteettien laadinnan eri vaiheissa käytetyt menetelmät, puuttuvan perusaineiston ja puuttuvien pariteettien estimoinnissa käytetyt menetelmät mukaan luettuina. Menetelmäopasta tarkistetaan aina kun menetelmiin tehdään tärkeitä muutoksia. Siihen voidaan sisällyttää uusia menetelmiä, joilla parannetaan tietojen laatua ja vähennetään kustannuksia tai tietojen toimittajien työtaakkaa. Menetelmäopas löytyy Eurostatin verkkosivulta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Ennen tietojen toimittamista Eurostatille kukin jäsenvaltio tarkistaa tietojensa oikeellisuuden seuraaviin tietoihin perustuen:

- enimmäis- ja vähimmäishinnat
- keskihinta ja variaatiokerroin
- hinnoiteltujen hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- hinnoiteltujen edustavien hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- havainnoitujen hintojen määrä hyödykettä kohti

Eurostat suorittaa ennen OVP-tulosten viimeistelemistä aggregaattitasolla ainakin seuraaviin indikaattoreihin perustuvia oikeellisuustarkastuksia:

bruttokansantuotteen ja sen pääaggregaattien tasolla:

- BKT:n loppukäyttöjen arvojen ja väestöestimaattien yhdenmukaisuus julkaistujen tietojen kanssa
- asukasta kohti laskettujen volyyymi-indeksien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- hintatasoindexien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä

kunkin perusnimikkeen tasolla:

- BKT:n painorakenteen vertaaminen nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- puuttuvia tietoja koskeva estimaatti silloin kun sillä on merkitystä

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Eurostat laskee OVP:t jokaiselle kalenterivuodelle.

Eurostat julkaisee lopulliset vuosittaiset tulokset viimeistään 36 kuukauden kuluttua viitevuoden päättymisestä. Julkaistavat tiedot perustuvat Eurostatin käytettävissä viimeistään kolme kuukautta ennen

julkaisupäivää oleviin tietoihin. Säännökset eivät vaikuta komission (Eurostat) oikeuteen julkaista ennakkotietoja ennen kuin viitevuoden päättymisestä on kulunut 36 kuukautta. Eurostatin on julkaistava kustakin jäsenvaltiosta aggregoidulla tasolla vähintään seuraavat tiedot:

- OVP:t BKT:n tasolla
- OVP:t kotitalouksien kulutusmenoista ja todellisesta yksilöllisestä kulutuksesta
- hintatasoindeksit suhteessa yhteisön keskiarvoon
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina (OVS) ilmaistuna

Jos tulokset lasketaan suuremmalle ryhmälle maita, Euroopan unionin jäsenvaltioiden OVP:t säilytetään siitä huolimatta (kiinnitys-periaate). Lopullisia julkaistuja OVP:ja ei tarkisteta. Tietyistä virheistä julkaistaan kuitenkin korjatut tulokset. Poikkeuksellisia yleisiä tarkistuksia voidaan tehdä, jos EKT95:n peruskäsitteisiin on tehty sellaisia muutoksia, että ne vaikuttavat OVP-tuloksiin ja sen myötä jonkin jäsenvaltion BKT:n volyyymi-indeksiin enemmän kuin yhden prosenttiyksikön verran.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Eurostat julkaisee *Statistic in Focus* -sarjassa:

- lopulliset OVP-tulokset viitevuodesta 36 kuukauden sisällä (t+36) ja alustavat OVP-tulokset viitevuodesta 12 kuukauden sisällä (t+12)
- BKT:n volyyymi-indeksiä koskevat ennusteet viitevuodesta 5 kuukauden sisällä (t+5)
- yksityisestä kulutuksesta tuloksia eri tuoteryhmittäin

Eurostatin verkkopalvelu:

- em. *Statistics in Focus* -julkaisut
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina ilmaistuna
- OVP:t ja hintatasoindeksit vuodesta 1995 lähtien

Tilastokeskuksen verkkopalvelu:

- tilastokeskus.fi: hintavertailutuloksia tuoteryhmittäin
- Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukko: yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja. Indeksit ovat OECD:n, inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla, päivittämiä tuoreimpien hintavertailujen tuloksia.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Eurostatin koordinoimassa ostovoimapariteettiohjelmassa koko yksityisen kulutuksen "hyödykekori" sisältää noin 2400 erilaista hyödykettä. Eri maiden hintatietojen vertailukelpoisuutta edistävät yhteiset luokitukset ja yhdessä sovitut hyödykekorit.

Kulutuksen osalta hyödykekorin painorakenne muodostetaan todellisen kulutuksen mukaiseksi.

OVP-tulosten ajallista vertailua tulisi kuitenkin välttää.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Hyödykkeet muuttuvat vaihtuvat ajan myötä. Siksi OVP-tuloksia ei suositella käytettäväksi hintamuutosten tarkasteluun pitkällä aikavälillä.

Suosittelut käyttökohteet:

- volyymivertailut poikkileikkaustarkasteluna
- maiden asettaminen ryhmiin volyymi-indeksien mukaan
- hintatasovertailut poikkileikkaustarkasteluna

Ei suositeltavia käyttökohteita:

- maiden asettaminen tarkkaan suuruusjärjestykseen volyymi-indeksien mukaan
- kansantalouksien kasvun mittaukset
- teollisuuden tuotos- ja tuottavuusvertailut
- hintatasovertailut tuotetasolla
- valuutan yli- ja aliarvostukset

Lisätietoja

Harri Kananaja 09 1734 3567

Tomi Liimatainen 09 1734 3490

Vastaava tilastojohtaja:

Kari Molnar

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Eurostat; Kansainvälinen hintavertailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

ISSN 1799-8379 (pdf)

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*